

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

**ZŘÍZENÍ DĚTSKÉ SKUPINY V ZAŘÍZENÍ
ARMÁDY ČR 601. SKUPINY SPECIÁLNÍCH
SIL V PROSTĚJOVĚ**

Bakalářský projekt

Autor: Jana Lánská
Vedoucí práce: Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová PhD.

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Mostkovicích 20.6. 2024

.....
vlastnoruční podpis

Chtěla bych poděkovat vedoucí své bakalářské práce Mgr. Marcele Fojtíkové Roubalové PhD., za vstřícnost, trpělivost, cenné rady a odbornou pomoc při vedení mého bakalářského projektu. Dále bych chtěla poděkovat svojí sestře a mamce, které mi byly velkou oporou, a hlavně svým dětem, jež mi byly hnacím motorem po celou dobu studia.

Obsah

Úvod.....	6
1. Raná péče.....	7
1.1. Vznik prvních předškolních institucí v České republice.....	8
1.2. Jesle.....	8
1.3. Mateřské školy.....	9
1.3.1. Mateřské školy speciální.....	10
1.3.2. Alternativní mateřské školy.....	10
1.3.3. Soukromé mateřské školy.....	12
1.3.4. Církevní mateřské školy.....	12
1.3.5. Firemní podnikové školy.....	12
2. Dětské skupiny.....	14
2.1. Pomoc pro zaměstnané rodiče s dětmi.....	15
2.2. Poskytovatelé služby a výhody pro poskytovatele.....	15
2.3. Evidence poskytovatelů.....	16
3. Cíle předškolního vzdělávání.....	17
3.1. Historický vývoj cílů předškolního vzdělávání.....	17
3.2. Orientace cílů předškolní výchovy.....	18
3.2.1. Rámcové cíle.....	19
3.2.2. Dílčí cíle.....	20
3.2.3. Klíčové kompetence.....	20
3.2.4. Výstupy.....	21
4. Dětská skupina ve srovnání s mateřskou školou.....	23
4.1. Legislativní uspořádání.....	23
4.2. Zřizovatel.....	24
4.3. Financování.....	24
4.4. Vzdělávací plán.....	24
4.5. Kvalifikace personálu.....	25
4.6. Požadavky na prostory, hygienu a stravování.....	25
4.7. Počet dětí.....	25
4.8. Kontrolní systém.....	26
5. Zřízení dětské skupiny pro 12 dětí.....	27
5.1. Ujasnění si představ.....	27
5.2. Umístění.....	28
5.3. Vybavení prostor.....	28
5.4. Provozní podmínky služby.....	30
5.5. Pečující personál.....	30

5.6. Otevírací doba.....	31
5.7. Vzdělávací plán.....	32
5.8. Program.....	33
5.8.1. Září – Víťáme vás v dětské skupině	34
5.8.2. Říjen – Podzim – sklízení plodů podzimu	35
5.7.3. Listopad – „Já a domov, kde bydlím“	37
5.7.4. Prosinec – „Mikuláš a Vánoce“	39
5.7.5. Leden - „Přišla paní Zima“	41
5.7.6. Únor- „Zimní sporty, lidské tělo“	43
5.7.7. Březen – „Barevný svět, doprava“	45
5.7.8. Duben – „Jaro už tůká na dveře“	47
5.7.9. Květen – „Máme rádi zvířátka“	49
5.7.10. Červen – „Za chvílku budou prázdniny“	51
6. Závěr	54
Seznam použité literatury	56

Úvod

S příchodem emancipace a rovnoprávnosti mužů a žen se postupně měnila i naše společnost. Dříve bylo zvykem, že se o děti výlučně starala žena, která byla na mateřské dovolené, kdežto muž finančně zajišťoval rodinu. Současná společnost však vyvíjí na mladé rodiny větší tlak. Ženy matky se chtějí rovněž podílet na zajištění tolik potřebných financí a tím být i více nezávislé. Ženy mají již od počátku možnost volby délky mateřské dovolené dle jejich vlastních potřeb, což je v dnešní době velice výhodné. Návrat do zaměstnání pro ženy maminky znamená rozvoj sociálních i společenských vazeb a zkvalitnění jejich rodinného života. Něco dokázat a být společnosti prospěšný je v dnešní době snaha nejenom mužů, ale i žen.

Velkou pomocí pro rodiče jsou různá školská zařízení, kde mohou umístit své děti v době, kdy jsou v zaměstnání. Ale ne vždy tyto instituce odpovídají dnešním nárokům. Tak vznikla myšlenka, jejímž hlavním cílem bylo skloubit práci a rodinný život. A to bylo právě základním kamenem vzniku dětských skupin.

Projekt je podporován Ministerstvem práce a sociálních věcí. Zákon o dětských skupinách nabyl platnosti dne 14. 11. 2014 a zabývá se jím zákon č. 247/2014 Sb., společně s následnou novelou č. 127/2015 Sb. (zakonyprolidi, 2009).

V teoretické části se budeme zabývat ranou a předškolní výchovou, vzděláváním v různých typech mateřských škol, vzděláváním v dětských skupinách, rámcovým vzdělávacím programem a legislativou.

Praktická část je zaměřena na zřízení dětské skupiny, její vedení a organizaci v prostějovských kasárnách, včetně vypracování jednoduchého vzdělávacího programu, kterým se budou pracovníci řídit.

Cílem bakalářského projektu je navrhnout zřízení dětské skupiny tak, aby nabídla rodičům snazší spojení pracovního a rodinného života. Seznámit rodiče a děti s odpovídajícím vzdělávacím programem, jak funguje v České republice předškolní vzdělávání a zároveň tím srovnat, zda vzdělávání v dětské skupině odpovídá svým uspořádáním a organizací, požadavkům současného moderního předškolního vzdělávání.

1. Raná péče

Počátky výchovy dítěte, jeho myšlení a vývoj pramení z antického Řecka. V té době se již vědělo o významu výchovy již v raném věku. Rané dětství ztělesňuje zrod individuálního vývoje, z něž se později formuje rozvoj celé osobnosti. V antice je za důležitou ve výchově považována převážně morální a náboženská výchova, což vedlo ke společenské poslušnosti a pokoře. Tento styl výchovy a vedení dítěte přetrvával po mnohá staletí a byl charakterizován jako velká necitlivost k individualitě a potřebám dítěte (Dostál, Opravilová, 1985). Až v 17. století se Jan Ámos Komenský, jako jeden z prvních, snažil poukázat na onu necitlivou a nedostatečnou výuku a výchovu, která byla založena spíše na odpuzení se od učení svou nevlídností a zálibou v bití. Jeho záměrem byla škola doplněná příjemnými a půvabnými cviky. Prosazoval učební metodu, která měla být praktická, ale hlavně vábná (Komenský, 2007). Díky Komenskému a jeho následovníkům se vytvořily nové pohledy na vyšší vývoj myšlení, které vedly ke kvalitnější výchově dětí v předškolním věku. Vytvořily se první soustavy pedagogických pojmů a systémů a zaměřovaly se již na děti od narození do věku šesti let (Dostál, Opravilová, 1985).

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji dítěte jsou první tři roky života. Už Aristoteles v dávném starověku popsal člověka jako „zoon politicon“, což v překladu znamená tvor společenský (Kern, aj. 2006, s. 229). A jako takový společenský tvor potřebuje být součástí nějaké skupiny, někam patřit, někde mít své stálé místo. Jako první skupinu tvoří, s emocionálním spojením, rodina. Je označována jako primární skupina a probíhají v ní základní a první znaky socializace. Socializace je proces, kdy tvor napodobuje, později přejímá způsoby chování, hodnoty a názory, které jsou v rodině vlastní (Kern, aj. 2006, s. 229). Co se týká rozvoje dětské osobnosti, patří rodina k nejvýznamnější sociální skupině a tento význam hraje nejdůležitější roli právě v dětském věku (Vágnerová 2012, s. 45). Je potřeba dítěti věnovat dostatek pozornosti a podnětné prostředí, vytvořit jim vlastní prostor a podpůrné činnosti, aby se mohly začít plně rozvíjet (Matějček, 2005). Rodina zajišťuje základní funkce jako biologické a reprodukční, socializačně výchovné a emocionální, ochranné a sociálně ekonomické (Dokoupilová, aj. 2015, s. 63).

V této kapitole uvedu stručný přehled organizací nabízející výchovu a vzdělávání pro děti od nejútlejšího věku do nástupu dítěte k povinné školní docházce.

1.1. Vznik prvních předškolních institucí v České republice

Dříve platila myšlenka, že opravdové vzdělávání a výchova začíná, až když dítě nastoupí do školy a tím pádem nebyla povinná předškolní docházka do věku pěti let. Tohle stanovisko se změnilo v první řadě působením moderních trendů. Začalo se dbát na předškolní výchovu a ta se stala základem pro další budoucí vzdělávání. Vznikaly nové programy, které svým obsahem měly připravit děti na následné školní vzdělávání.

V průběhu 19. století vlivem industrializace museli nastoupit do zaměstnání oba rodiče. Ekonomické, sociální a kulturní změny ovlivnily chod původních rodin i celé společnosti. V důsledku toho začaly vznikat instituce, jako jsou dětské zahrádky, opatrovny, později jesle a mateřské školy. V roce 1832 byly založeny první české předškolní opatrovny – Na Hrádku a v Karlíně (Průcha, 2009). Učitelem opatrovny Na Hrádku byl učitel J. V. Svoboda, který zpracoval a připravil program předškolního zařízení a metodické příručky pro učitele (Dostál, Opravilová, 1985). Další veřejné instituce, které začaly vznikat v České republice byly jesle. První jesle byly založeny v Praze v roce 1854, pod vedením německého charitativního zařízení. Teprve o 30 let později, v roce 1884, vznikly první české jesle, které zřídila pražská obec v budově školy sv. Ducha (Průcha, 2009).

Zmínky o zřízení mateřské školy jsou z roku 1869. První mateřská škola v České republice vznikla v Praze, u sv. Jakuba. A právě mateřská škola se stala klíčovou veřejnou institucí u předškolní výchovy v České republice. Přijaté zákony z roku 1869 a 1872 posílily důležitost a postavení samotných předškolních institucí (Průcha, 2009).

1.2. Jesle

Dětské jesle byly zařazeny do soustavy předškolního zařízení od 60. let 20. století, kdy jejich kompetenci a řízení převzalo ministerstvo zdravotnictví. Měly za cíl starat se o děti ve věku od jednoho roku do tří let, aby jejich rodiče mohli nastoupit do zaměstnání. Byla to v té době velká pomoc a hlídání dětí bylo vyřešeno. Ovšem po roce 1989 se počet dětských jeslí dramaticky propadl. Podle Křížkové (2008) bylo evidováno v roce 2005 pouze 54 dětských jeslí s kapacitou pro 1671 dětí, které byly rozmístěny převážně ve větších městech.

Pro pracující rodiče jako nejvýhodnější a nejčastější alternativa je hlídání dětí prarodiči. Pokud tuto možnost mají a prarodiče již nechodí do zaměstnání, je tahle forma hlídání dětí nejpřirozenější (Marksová-Tominová, 2009).

Jako další alternativa na hlídání dětí je možnost pořídit si au-pair nebo chůvu. V České republice je tahle forma hlídání zatím stále málo rozšířená, protože se jedná o docela drahou záležitost (Marksová-Tominová, 2009).

1.3. Mateřské školy

Mateřské školy patří v České republice mezi nejrozšířenější předškolní instituce, které navštěvují v současnosti děti mladší tří let, a to již od 2 let do 6/7 let, v případě, že je dítěti doporučen odklad školní docházky (Průcha, 2009).

Dle Opravilové (2009, s. 71) je mateřská škola *školské zařízení, které na základě vzdělávacího programu rozvíjí specifické formy vzdělávacího působení, orientované na osvojování klíčových kompetencí a získávání předpokladů pro celoživotní vzdělávání.*

Mateřské školy veřejné podléhají zákonu č. 561/2004 Sb. *Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)* (zakonoproliidi, 2009). Jejich zřizovateli jsou kraje, obce nebo dobrovolný svaz obcí.

Jak jsem již uvedla dříve, mateřská škola (dále jen MŠ) má vzdělávací charakter a vzdělávání probíhá na základě dokumentu Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV). Tento dokument je závazný pro tvorbu vzdělávacích programů ve třídě a řídí se jím pedagogové v mateřských školách. Určuje cíle, kterých mají předškolní děti dosáhnout, než nastoupí do základní školy (nuv, 2021).

Prvotní vzdělávání v MŠ je klíčovým předělem v životě dítěte. Dítě se zde začleňuje do kolektivu svých vrstevníků a učí se tzv. socializaci. Většina dětí se zde také poprvé setkává s rolí učitele. V rodinném prostředí tuto roli měla především matka, nebo jiný zákonný zástupce, nyní se učí poznávat a respektovat autoritu v podobě pedagoga. Většina psychologů tvrdí, a z vlastní zkušenosti mohou též potvrdit, že děti věku od cca tří let touží po kontaktu se svými vrstevníky. Hledají si mezi ostatními dětmi kamaráda a představují je s oblibou svým rodičům. Začínají se u nich rozvíjet komunikační schopnosti a slovní zásoba. Dochází k rozvoji vzájemných vztahů, které se postupně rozvíjí v kooperativní činnosti, což je základ budoucí spolupráce. Vznikají nová přátelství a děti se učí také vzájemnému respektu a toleranci vůči ostatním. Kolektiv vrstevníků pomáhá dětem také rozvíjet city a emoce. V mateřské škole se děti učí základním hygienickým návykům, sebeobsluze a správnému samostatnému stolování. Díky předškolnímu vzdělávání se děti učí

rovněž dodržovat daná pravidla, dokončit práci nebo hru, a tak se současně vytváří správné předpoklady pro budoucí učení v základní škole.

Výuka v mateřské škole probíhá formou hry. Hra má být navenek řízená motivovaná činnost, která je využívána k plnění pedagogických cílů v rámci RVP PV a má dítěti, dětem, poskytnout dostatek prostoru i k různým cíleným či spontánním aktivitám (Opravilová, 2001).

V dnešní době se v České republice nachází různorodé mateřské školy s rozmanitými programy. Nejpočetnější mateřské školy jsou tzv. běžné mateřské školy, zřizované obcemi nebo kraji. Děti, které jsou ze sociálně nebo kulturně znevýhodněného prostředí, nebo mají zdravotní omezení, jsou v rámci inkluze a integrace začleňovány do společnosti běžných dětí.

Integrace je snaha zapojit žáka/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci edukačního procesu do společnosti s běžnou populací.

Inkluze reprezentuje společné formální vzdělání žáků ve třídě. Těmto dětem je potřeba upravit vzdělávací program a vytvořit jim takové podmínky, které mají zohledňovat jejich specifické potřeby během učení (inkluzevpraxi, 2019).

1.3.1. Mateřské školy speciální

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají k dispozici speciální mateřské školy nebo také speciální třídy při mateřských školách (Průcha, 2009). Tento typ mateřských škol navštěvují děti například s logopedickými vadami, nebo s jinými zdravotními potížemi. Ve třídách je méně dětí, tím je zajištěn individuálnější přístup péče. Tento typ školek dovoluje rodičům účast při výuce, při hrách nebo jiných aktivitách, dochází tím k prohlubování spolupráce mezi rodiči a pedagogy. Výuka je také doplněna o některou rehabilitační léčbu – např. *vodoléčba nebo podpůrná magneto-terapeutická léčba* (nejskolky, 2020).

1.3.2. Alternativní mateřské školy

Alternativní vzdělávání znamená netradiční přístup ve vzdělávání jako například odlišnou organizaci výuky nebo hodnocením žáků. Průcha (2012, s. 21) užívá pojmy jako volná škola, netradiční škola, otevřená škola.

Waldorfská mateřská škola vychází z filosofie propojení tří celků – bytost tělesná, duševní a duchovní. Typické pro waldorfskou školu je využití přírodních materiálů, jak při stavbě a vybavení školy, tak i jako vzdělávací potřeby, hračky pro děti. Cílem vzdělávání dětí je pozorování a napodobování věcí kolem sebe (nejškolky, 2020). Vzdělávací program vychází z rytmu roku a slavení tradičních celoročních svátků. Důležitá je také spolupráce a otevřený vztah mezi pedagogem a rodičem (waldorf-olomouc, 2020).

Montessori mateřská škola dostala název po své zakladatelce Marii Montessori (1870). Po vystudování lékařské fakulty pracovala na psychiatrické klinice jako asistentka. Setkala se tam s duševně postiženými dětmi z různých kulturních prostředí a postupem času došla k závěru, že se s dětmi má pracovat i jinak, než jen po stránce lékařské a fyzické. Začala tedy s dětmi pracovat i v rámci pedagogické a psychologické péči. Vytvořila dětem pomůcky, se kterými děti pracují a rozvíjejí své smysly. Hlavní myšlenkou Montessori školy je, aby se dítě mohlo rozvíjet v nezávislou bytost a mělo možnost samostatně pracovat dle vlastních vybraných činností (Kořátková, 2008). „*Pomoz mi, abych to mohl udělat sám*“ (nejškolky, 2020).

Montessori pedagogika je postavená na dvou základních faktorech:

- Dítě začít vzdělávat již od narození
- Vzdělávat dítě v raném věku (Rýdl, 2006).

Daltonská mateřská škola pracuje na podobném principu jako škola Montessori. Hlavní myšlenkou je, aby děti vycházely samy se sebou, ale hlavně, aby vycházely i s ostatními, a přitom si zachovaly vlastní osobnost. Daltonská škola vede děti k zodpovědnosti za své skutky a slušnosti – na to je kladen značný důraz (nejškolky, 2020).

Mateřská škola podporující zdraví se v České republice objevuje od roku 1996. Školky pracují na programu, „*pro které zdraví neznamena jen nepřítomnost nemoci, ale vnímají jej jako výsledek vzájemně působících faktorů bio – psycho – sociálních, tzv. holistické pojetí zdraví, které odpovídá i pojetí WHO*“ (szu, 2019). Hlavní myšlenkou školy podporující zdraví je posilování organismu dítěte, dostatek volného pohybu a přirozeným potřebám dítěte. Škola také velmi dbá na vedení a udržování zdravého životního stylu a vede děti ke zdravé výživě (Kořátková, 2008).

Lesní mateřská škola (dále jen LMŠ) je charakteristická tím, že veškeré činnosti probíhají především venku na čerstvém vzduchu. Jako zázemí může sloužit například jurta nebo srub, popřípadě klasická zděná budova. Sem děti přicházejí na oběd a na odpočinek. Výuka probíhá venku za každého počasí. „*Dle motta lesní mateřské školy neexistuje špatné počasí, pouze špatné oblečení*“ (Zormanová, 2017). Děti mají k dispozici dostatek přirozených

podnětů, které jim příroda nabízí, není potřeba jim pomůcky nahrazovat klasickými hračkami. LMŠ se řídí kurikulem Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a děti v ní mohou plnit povinný předškolní rok (nejskolky, 2020).

MŠMT si v letech 2010–2012 nechala vytvořit studii a testovala lesní mateřské školy. Výsledky této studie prokázaly pozitivní vliv na hrubou a jemnou motoriku a na kreativitu dětí. Studie také prokázala zvýšenou imunitu a obranyschopnost organismu a u dětí s poruchou ADHD a ADD se prokázalo, že tyto děti se lépe soustředí při pobytu venku, protože zde mají dostatek volného prostoru pro pohyb (Zormanová, 2017).

1.3.3. Soukromé mateřské školy

Zřizovatelem soukromých mateřských škol je právnická osoba, jejímž předmětem je poskytnout vzdělávání podle školského zákona. Řídí se Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Jelikož jsou tyhle školy soukromé, financování je pro většinu rodin nedostupná, proto tuhle formu soukromých školek vyhledávají především rodiče movitější. Mohou sem patřit i některé typy alternativních školek, popřípadě jazykové školy a speciální školky.

1.3.4. Církevní mateřské školy

Mezi další MŠ se řadí církevní mateřské školy. Jejich zřizovatelem je daná církev. I ony mají povinnost vyučovat dle platného RVP PV (Kořátková, 2008). V církevní školce se děti seznamují zábavnou a nenucenou formou se základními náboženskými fakty. Do církevních škol nemusí být přijímány pouze děti z věřících rodin, není ani podmínkou, aby bylo dítě pokřtěné (nejskolky, 2020)

1.3.5. Firemní podnikové školy

Firemní podnikové školky zřizuje zaměstnavatel a také musí splňovat podmínky, které vyplývají ze školského zákona. Zřizovatel má však příležitost přednostně přijímat děti od svých zaměstnanců (Pemová, Ptáček, 2013). Novela školského zákona neudává pojem „firemní školka“, ovšem zavádí jiný název - „*mateřská škola určená ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele nebo zaměstnavatelů*“ (msmt, 2020).

Na všechny typy školek jsou kladeny velké nároky například na kvalifikovaný personál nebo na prostory.

2. Dětské skupiny

Vznikem dětských skupin dále jen DS) se otevírají nové příležitosti na podporu pracujících rodin. Mohou nastat situace, že dítě pracujících rodičů není z nějakého důvodu přijato do mateřské školy. Proto byla rodičům nabídnuta další alternativa – dětské skupiny. 29. 11. 2014 nabyl účinnosti zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině č. 247/2014 Sb. O rok později proběhla novela zákona č. 127/2015 Sb. Tento zákon, s přílehlou novelou upravuje podmínky pro získání kompetence k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a podmínky poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Jedná se o poskytnutí stálé péče o dítě v rozmezí věku od jednoho roku do doby, kdy dítě dosáhne období povinné školní docházky. Služba péče o dítě v dětské skupině je poskytována mimo domácí prostředí, v rozsahu nejméně 6 hodin denně, v kolektivu jiných dětí. Zaměřuje se na obstarání potřeb dítěte, jako je rozvoj hygienických návyků, kulturní a sociální výchova (zakonyprolidi 2022).

Jedním z hlavních důvodů, proč se začalo mluvit o vzniku dětských skupin, byla potřeba rozšířit kapacitu předškolních zařízení pro dítě. V 21. století se ukázalo, že současný stav mateřských škol je nedostačující a nemohou tak vyhovět všem pracujícím rodičům. Mnoho školek tak z kapacitních důvodů nepřijímali děti mladší pěti let a do zařízení se pak děti dostaly až rok před povinnou školní docházkou.

Na dětské skupiny se nevztahuje školský zákon, jelikož nejsou zapsané v rejstříku škol. Zřizovatelé dětských skupin se tím pádem nemusí řídit přísnými pravidly jako například velké nároky na kvalifikovaný personál nebo na prostory a nemusí se řídit rámcovým vzdělávacím programem. Musí ovšem zajistit dodržování plánu výchovy a zpracovat jej. Plán výchovy nemá předepsanou žádnou normu, ale musí být zaměřený na formování osobnosti dítěte a jeho správný fyzický a psychický vývoj, musí rozvíjet hygienické, kulturní a sociální návyky. Některé dětské skupiny nabízejí dětem své vlastní speciální vzdělávací plány. Může se jednat například o výuku cizího jazyka nebo zaměření se na životní prostředí a ekologii. K doplňkovým aktivitám a výchovně vzdělávacímu plánu patří také nabídka různých sportovních aktivit pro děti, ale i jejich rodiny, různé besedy a karnevaly. Děti také mají možnost navštívit divadla a zúčastnit se různých výletů.

Výhodou dětských skupin je, že kapacitně mohou mít maximálně 24 dětí. Je možné mít zapsaných v docházce více dětí, ale musí chodit střídavě – tzn. V jeden moment smí být v dětské skupině pouze 24 dětí. Další velkou výhodou je individuální péče ze strany personálu, který o děti pečuje.

2.1. Pomoc pro zaměstnané rodiče s dětmi

Aby stát podpořil rodiče, kteří chtějí nastoupit dříve do zaměstnání z rodičovské dovolené, nabídl jim alternativu zřídit další předškolní vzdělávací zařízení. Rodič si tak mohl ponechat vyplácet rodičovský příspěvek a mohl se vrátit do pracovního procesu Postupným rušením jeslí se radikálně snížili možnosti rodičů, kam umístit své dítě mladší tří let po dobu, kdy budou v zaměstnání. Dalším důležitým faktorem je, že si rodič může uplatnit slevu na dani, jelikož dětské skupiny pracují na bázi neziskovky.

Přestože v České republice je možné, aby na rodičovské dovolené mohl být i muž, stále přetrvává stereotyp, že žena je v domácnosti a muž je živitel rodiny. Sloučit tak rodinný a pracovní život je stále mnohem těžší pro ženu než pro muže. Důvodem je i fakt, že muži v naší společnosti stále pobírají vyšší plat než ženy, proto je logické, že na rodičovské dovolené zůstávají ženy (Křížková, 2008). Dalším důvodem bylo to, že zaměstnání nebylo dostatečně flexibilní nebo nebyla možnost práce na zkrácený úvazek.

2.2. Poskytovatelé služby a výhody pro poskytovatele

Zřizovatelem se může stát územní samosprávních celek, zaměstnavatel, ústav, nadace, vysoká škola, registrovaná právnická osoba, církevní nebo náboženská společnost. Pokud si například malá obec nemůže dovolit zřídit mateřskou školu, alternativou je zřízení dětské skupiny. Dětská skupina je státem podporovanou institucí, která dává firmám možnost zřídit zařízení péče o dítě a tím tak zvýšit svoji výhodu oproti konkurenčním firmám na trhu práce.

Pro přijetí dítěte do dětské skupiny si každý poskytovatel vytváří svá pravidla. Například si mohou stanovit minimální věk pro přijetí. Jiné skupiny mohou mít požadavek, že dítě musí umět chodit, nebo třeba již nepoužívá dětské pleny.

Celkové zřízení, či stavební úprava vybraných prostor může být dotována financemi z Evropského sociálního fondu. Stejně tak, i provoz může být financován dotacemi. Náklady poskytovatele spojené s provozem dětské skupiny jsou daňově uznatelné. Za největší přínos pro poskytovatele i rodiče může být, že prostory pro zřízení dětské skupiny mohou vzniknout přímo v sídle zaměstnavatele – společnosti (dsmpsv.cz). Dětské skupiny poskytované zaměstnavatelem mají velkou výhodu ve flexibilitě otevírací doby.

2.3. Evidence poskytovatelů

Podle zákona č. 247/ Sb. musí být každá dětská skupina zapsaná v evidenci poskytovatelů. Žádost o zapsání do evidence poskytovatelů je možné podat na ministerstvem předepsaném tiskopise nebo pomocí elektronické aplikace Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV). K žádosti je třeba doložit následující dokumenty – doklad o vlastnickém právu k prostorám v objektu, splnění hygienických požadavků na stravování, prostory a provoz dětské skupiny os krajské hygienické stanice a smlouvu o pojištění odpovědnosti za újmu (není potřeba originál). Následně je potřeba žádost, společně se všemi povinnými přílohami, podat buď osobně na podatelně MPSV, popřípadě prostřednictvím datové schránky nebo poslat poštou (dsmpsv.cz).

3. Cíle předškolního vzdělávání

Dítě je jako houba – nasává vše ze svého okolí. Proto je velmi důležité se dítěti věnovat, vzdělávat je a vychovávat již v raném věku. Předškolní pedagogika patří mezi vědní obory. Zabývá se zákonitostmi výchovy dětí předškolního věku (Opravilová, 2009). Individuální rozvoj dětí je podporován především proto, že předškolní vzdělávací program utváří základy pro výchovu a vzdělávání. Je velmi důležité, aby čas, který dítě stráví v mateřské škole, či jiném předškolním zařízení, byl pro něj zdrojem příjemných základů pro budoucí život a následné celoživotní vzdělávání. Kořátková (2008) uvádí, že prostředí pro předškolní vzdělávání by mělo nabízet individuální přístupy k vytvoření společného soužití, tolerance, pomoc a vzájemné učení. V předškolním vzdělávání se využívají aktivizující metody, které mají podporovat zájem o poznání a učení. Osvojení si základních hodnot společenského života, umět se projevit ve společnosti a naučit se samostatnosti je hlavním cílem předškolního vzdělávání.

3.1. Historický vývoj cílů předškolního vzdělávání

Opravilová (2009) uvádí, že prvního průkopníka ve vytvoření kurikula pro předškolní vzdělávání je považován Jan Ámos Komenský. Informatorium školy mateřské obsahuje ucelený a přehledný řád v oblasti vzdělávání dětí předškolního věku. Zaobírá se postoji a souvislostmi jak ve společnosti, tak i v přírodě. Jako hlavní cíl si Komenský ovšem nekladal vědomosti, ale za cíl si kladl vytvoření lidské bytosti a celkové harmonické rozvinutí. K tomuto Komenský využíval prostou metodu učení – napodobování a poznávání přírody.

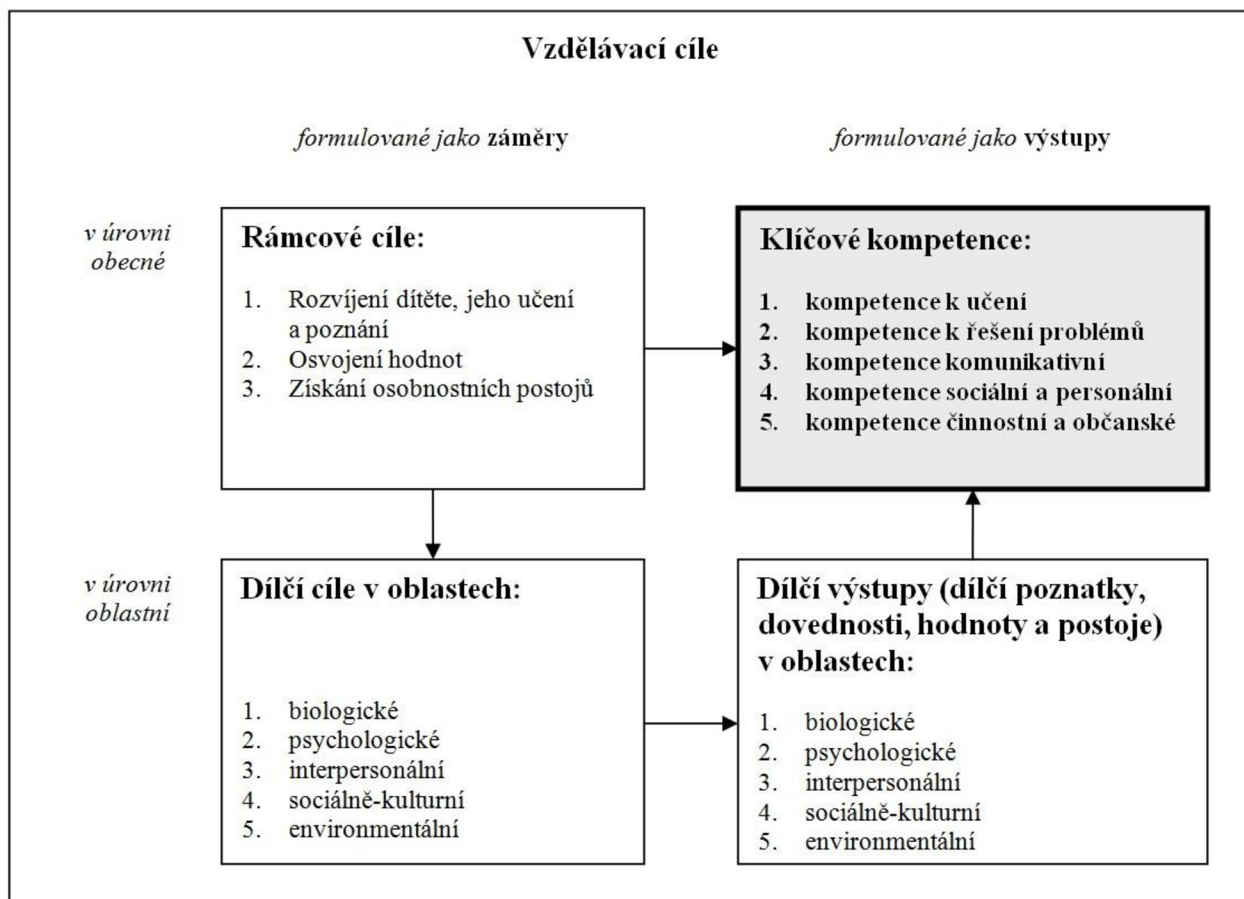
Až v roce 1990 počalo hledání nových forem pedocentrického přístupu. Kořátková (2008) uvádí, že je potřeba dosáhnout, aby cíle, metody a obsah předškolního vzdělávání u dětí vyvolalo rozvinutí vrozených schopností a má vzbudit touhu po získávání nových poznatků a zkušeností. Na základě toho vznikla potřeba po jednotném kurikulárním spise, který je v roce 2001 vydán jako Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Tím se oficiálně staly mateřské školy prvkem vzdělávacího systému.

Ve vzdělávacích programech se rozvinul směr a změna přístupu k dětem, který je označován jako alternativní programy. Opravilová (2009) určuje četné myšlenky za nadčasové. Různé alternativní školy si utvářejí vlastní výchovný přístup, který odpovídá vizi o rozvoji

dětské osobnosti. K těmto alternativním směrům řadíme například předškolní výchovu Marie Montessori a Lesní mateřské školy.

3.2. Orientace cílů předškolní výchovy

Za všeobecný cíl je považováno formovat a vychovat dítě po tělesné stránce rozvinuté, a rovněž je důležité souhra harmonie citu, vůle, rozumu, duchovní i duševní síly. Z jedince má vyrůst samostatný, pravdivý, zodpovědný a vnitřně svobodný člověk. Pozornost je třeba věnovat individuálním potřebám, možnostem a schopnostem a celkovému rozvoji osobnosti dítěte. Rozhodujícím aspektem je vzájemné propojení rodiny a školy. Veškeré činnosti v mateřské škole by měly probíhat v příjemném prostředí, které by mělo ponoukat k aktivnímu učení a rozvoji a mělo by být pro děti přirozené. Obecné cíle výchovy a vzdělávání jsou formulované v Bílé knize a jsou důležité plánování činností a jejich průběh. Cíle předškolního vzdělávání v Rámcovém vzdělávacím programu (2018) jsou rozděleny do čtyř kategorií, ty jsou mezi sebou navzájem propojené. Tyto cíle pedagogům stanovují, co mají u dětí sledovat a podporovat. Každý pedagog by tyto cíle měl znát a měl by umět s nimi pracovat.

Obrázek 1. Vzdělávací cíle (RVP PV, 2018, s. 9)

3.2.1. Rámcové cíle

Aby se dítě stalo jedinečným a samostatným jedincem pro život, je rozvoj předškolního vzdělávání hlavním záměrem předškolního vzdělávání. Pedagog podporuje dosažení těchto všestranných optimálních záměrů, které jsou navíc pro dítě přirozené. Jestliže jsou naplňovány rámcové cíle, děti tím pádem získávají základy klíčových kompetencí. Pozorováním každodenních činností a různých situací nám mohou ukázat, jestli se účinek ubírá správným směrem. Pedagog by měl děti sledovat po celý den, nejen při řízených činnostech. Je také potřeba dbát na přirozenost, získávání zkušeností v osobním rozvoji a při naplňování potřeb (Kolláriková, Pupala, 2001).

Úkolem učitelů v mateřských školách je vytvořit takovou nabídku různých aktivit, aby vycházela z RVP PV a navíc, aby byla zábavná a děti z ní měly prožitek a radost (Svobodová, 2007). Vzdělávací obsah v RVP PV (2018) je daný a pomáhá plnit účel, aby dosáhl rámcových cílů.

3.2.2. Dílčí cíle

Dílčí cíle vyjadřují, co by měl pedagog v jednotlivých vzdělávacích cyklech podporovat a sledovat v průběhu předškolního vzdělávání. Ukazují cesty a směry, kterými je potřeba dítě vést a na které nezapomenout. Pokud by některá z oblastí narušila jednotu, mohla by vést k trvalým následkům na celý život (Svobodová, 2007). Veškeré činnosti v rámci předškolního vzdělávání má děti rozvíjet a být jim přínosem. Při realizaci si pedagog stanoví, „proč“ a „co“ má být cílem a tento cíl realizuje. Očekávané výstupy jsou základem pro klíčové kompetence.

3.2.3. Klíčové kompetence

Jak je uvedeno v RVP PV (2018), klíčové kompetence se prezentují jako výstupy. Jsou definovány jako souhrn předpokládaných vědomostí, dovedností, hodnot, postojů a schopností, které jsou pro budoucí uplatnění a rozvoj jedince důležité. Jedinec, který má ukončené předškolní vzdělávání, by měl mít základ pro kompetence k učení, kompetence k řešení problému, komunikativní kompetence, sociální kompetence a občanské kompetence. Tyto kompetence jsou navzájem propojené a mají se navzájem doplňovat. Tvoří základ pro následné základní a střední vzdělávání a v průběhu života by se měly dotvářet.

Kompetence k učení

Jakmile si dítě osvojí kompetenci k učení, umí si všimnout vzájemných souvislostí, dokáže vytvářet otázky a pátrá po odpovědích, dokáže si udržet zájem o nabízenou činnost a své získané zkušenosti se snaží uplatnit jinde, zná základní informace o fungování světa a také dokáže ohodnotit sebe i druhé. Jestliže dostane pozitivní zpětnou vazbu, bezpochyby vyvine k učení značné úsilí a učí se rádo.

Kompetence k řešení problému

Pokud nastane problém, dítě se umí postavit čelem k řešení problému, který se snaží vyřešit pomocí pokusu a omylu. Využívá k tomu již získané bezprostřední zkušenosti nebo si umí vymyslet nový postup. Má vědět, že problém je potřeba vyřešit, nikoli se mu vyhýbat a

tím, že bude aktivní, dokáže mnoho ovlivnit. Je důležité dítě pozitivně ohodnotit za úspěch, ale i snahu (RVP PV, 2018).

Kompetence komunikativní

Na konci předškolního období by mělo dítě umět správně a gramaticky ovládat řeč. Postupně si nadále rozvíjí slovní zásobu a prohlubuje si poznatky z činností ke čtení a psaní. Umí vyjádřit své myšlenky a prožitky použitím řeči, gesta nebo mimiky. Při vyjadřování nebo komunikaci se neostýchá a nemá zábrany. Chápe, že na světě lidé mluví různými jazyky a dokáže si již některá slova spojit se svým rodným jazykem (RVP PV, 2018).

Kompetence sociální

Jakmile si dítě osvojí sociální kompetenci, umí vyjádřit svůj názor, dokáže rozhodovat o svých činnostech, odpovídat za své činnosti a nést za ně i důsledky. Začíná si uvědomovat smysl pro spravedlnost i empatii. Umí ve skupině spolupracovat, prosadit se i se podřídit. Vytváří si a dodržuje pravidla a zvládne se domluvit na kompromisu. Důležité je, umět se vyhnout ubližování, agresivitě, ponižování a zvládne se těmto negativním jevům bránit (RVP PV, 2018).

Kompetence občanské a činnostní

Dítě si zvládne řídit své činnosti, plánovat, organizovat a vyhodnotit je. Uvědomuje si svou zodpovědnost. Dokáže se svobodně rozhodovat, ví, že má svá práva a ví také, že i ostatní mají svá práva. Chápe lidské normy a hodnoty, zdraví druhých i své (RVP PV, 2018).

3.2.4. Výstupy

Výstupy nám mají ukázat, které způsobilosti děti zvládly na konci předškolní docházky a jaké dosáhly úrovně ve vzdělávací činnosti. Ne všechny děti dokáží tyto činnosti kompletně

zvládnout. Proto nám tyto výstupy mohou být pomůckou při následném plánování vzdělávacích činností (RVP PV, 2018).

4. Dětská skupina ve srovnání s mateřskou školou

Přestože se zdá, že obě instituce mají stejný význam, najdeme spoustu rozdílů v organizaci a spravování dětských skupin a mateřských škol. V následující kapitole se budu stručně zabývat rozdíly mezi jednotlivými institucemi.

4.1. Legislativní uspořádání

Rozdíly mezi dětskými skupinami a mateřskými školami je patrný hned v legislativě. Organizaci mateřské školy upravuje mnohem větší počet zákonů a vyhlášek.

Mateřské školy a jejich legislativní úprava:

- ✓ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- ✓ Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
- ✓ Zákon č. 563/199 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením.
- ✓ Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.
- ✓ Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Dětské skupiny a jejich legislativní úprava

- ✓ Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.
- ✓ Vyhláška č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí.
- ✓ Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

4.2. Zřizovatel

Mateřské školy jsou řízené státem a jejich zřizovatelem je kraj, obec nebo spolek obcí. Musí být zapsaná v rejstříku škol. (Zakonyprolidi, 2019). Oproti tomu, zřizovatelem dětské skupiny může být zaměstnavatel, územní samosprávný celek, církev, vysoká škola – tedy, fyzická nebo právnická osoba, která dle zákona 247/2014Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině bude jako zřizovatel bezúhonný a požádá o zápis do evidence na Ministerstvu práce a sociálních věcí – MPSV. V našem případě bude zřizovatelem dětské skupiny Armáda ČR.

4.3. Financování

Ze státního rozpočtu jsou financované pouze mateřské školy a soukromé mateřské školy. Dětské skupiny nárok ze státního rozpočtu nemají. Rodiče však mohou, stejně jako u mateřských škol, požádat o slevu na dani. Dětské skupiny jsou převážně financovány z příspěvků rodičů, ale některé mohou být finančně podporovány institucemi, které jsou jejich zřizovateli. Na finanční podporu má právo i zřizovatel poskytující dětskou skupinu, jelikož náklady spojené s provozem jsou daňově uznatelné (Zakonyprolidi, 2019). U naší skupiny bude financování probíhat příspěvky jak ze strany rodičů, tak ze strany Ministerstva obrany.

4.4. Vzdělávací plán

Mateřské školy jsou zapsané v rejstříku škol a musí se řídit Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Všechny mateřské školy musí mít vypracovaný školní vzdělávací program, který upřesňuje délku a formu vzdělávání, vzdělávací cíle a časový plán (zakonyprolidi, 2019).

Na dětské skupiny se školský zákon nevztahuje a zřizovatelé se tedy nemusí řídit RVP PV. Musí ovšem zajistit a zpracovat plán výchovy – zaměřit se na formování osobnosti dítěte, psychický a fyzický vývoj, kulturní, sociální a hygienické návyky. Tento plán výchovy nemá žádnou předepsanou formu. Je méně promyšlený a méně zaměřený na určité oblasti v rozvoji dětí (Zakonyprolidi, 2019). Pro naši skupinu jsem vypracovala jednoduchý plán výchovy, kterému se věnuji v samostatné kapitole níže uvedené.

4.5. Kvalifikace personálu

V mateřské škole je dle legislativy možné, aby učitel měl minimálně středoškolské vzdělání ukončené státní maturitní zkouškou se zaměřením na učitele mateřské školy nebo vychovatele nebo pedagogické vysokoškolské vzdělání (Zakonyprolidi, 2019). Pečující osobou v dětské skupině může být například i pracovník v sociálních službách, chůva, zdravotní sestra nebo psycholog (Zakonyprolidi, 2019). Odpovídající personál bude vybrán na základě výběrového řízení.

4.6. Požadavky na prostory, hygienu a stravování

Co se týká hygienických požadavků na prostory, i tady jsou požadavky pro mateřské školy mnohem přísnější než u dětských skupin. Zatímco dítěti v dětské skupině je počítán prostor 3m² na jednoho jedince, v mateřské škole jsou to 4m² na jednoho jedince (Zakonyprolidi, 2022). V dětské skupině také není podmínka zajistit dítěti místo pro spaní. Tím odpadá i starost o uložení a praní lůžkovin. Poskytovatel dětské skupiny také nemá povinnost se zřízením stravování. Je potřeba pouze zajistit bezpečné uchovávání potravin, které dětem rodiče donesou z domu.

Vzhledem k tomu, že v naší skupině budou některé děti téměř celý den, zajistíme pro ně místo na spaní a celodenní stravování, aby odpovídalo vyhlášce.

4.7. Počet dětí

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 2 do 6 let – dítě, které je mladší 3 let ovšem nemá právní nárok na přijetí do mateřské školy. Maximální počet dětí v mateřské škole je 24. Je možná výjimka na 27 dětí. Děti na starosti mají dvě učitelky, které jsou zaměstnané ve směnné provozu – ranní, odpolední. Oproti tomu, do dětské skupiny mohou být přijaty děti již od jednoho roku po nástup k povinné školní docházce. Maximální počet dětí v dětské skupině je 24 jedinců. Podle toho, kolik dětí je ve skupině je závislých i počet pečujících osob. Pokud je ve skupině do šesti dětí, stačí pouze jedna pečující osoba. Od sedmi dětí do dvacet čtyři dětí jsou potřeba již dvě pečující osoby. Jestliže se ve skupině nachází dítě mladší dvou let, je vyžadován počet pečujících osob na tři. Rozdíl je ovšem v počtu přihlášených dětí – v dětské skupině může být přihlášených více dětí, je ale potřeba, aby se děti střídaly v docházce – to

znamená – některé dochází pouze dopoledne, jiné dochází zase odpoledne (Zakonyprolidi, 2019). Tím se také liší od mateřských škol, kde jsou děti přihlášené trvale a docházka je považována za závaznou. Naše skupina bude schopna zajistit plnohodnotnou péči, stravování a program pro 12 dětí.

4.8. Kontrolní systém

Na činnost mateřských škol dohlíží Česká školní inspekce. Ta hodnotí především podmínky ve školce, výsledky vzdělávání a výstupy z výchovně vzdělávacího programu. Dohlíží také na dodržování právních předpisů a jak jsou v mateřské škole využity finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu (Zakonyprolidi, 2019). Na činnost v dětské skupině dohlíží Státní úřad inspekce práce. Ten hodnotí, zda jsou dodržovány povinnosti plynoucí z pracovněprávních předpisů a BOZP.

Současně provádí kontrolu Krajská hygienická stanice. Ta dohlíží, jak v mateřské škole, tak v dětské skupině, zda jsou plněny hygienické požadavky na prostory, stravování a také provoz.

Při srovnávání mateřských škol a dětských skupin jsem si uvědomila, jaké jsou odlišné podmínky v organizaci. Nejvíce viditelný rozdíl je v technickém zázemí a také v kvalifikaci osob, které o děti pečují. Také kontrolní systémy jsou zaměřeny na zcela odlišnou oblast kontroly.

Za velikou výhodu považuji, že spousta organizací se tím pádem nemusí bát zřídit ve firmě dětskou skupinu pro děti svých zaměstnanců. Zvláště, dětské skupiny do 12 dětí mají méně přísné podmínky pro realizaci. Také považuji za velmi přínosné, že o skupinu do 12 dětí se starají dvě pečující osoby, je možné tedy s dětmi pracovat více individuálně. Tento důvod byl pro mě rozhodující, proč bude dětská skupina pouze pro 12 dětí – tedy individuální přístup.

5. Zřízení dětské skupiny pro 12 dětí

Cílem projektu Ministerstva práce a sociálních věcí bylo sladit rodinný a pracovní život. To se podařilo a vznikla instituce s názvem dětská skupina. Je zaměřená na hlídání, výchovu a rozvoj schopností dítěte. Ať už sociálních, kulturních a hygienických. Předtím, než založíme dětskou skupinu, je potřeba se informovat o základních důležitých požadavcích, legislativě a celkových provozních podmínkách. Hlavním faktorem pro zřízení dětské skupiny je zjištění zájmu u rodičů o tuto službu a následně také, podat rodičům dostatek informací o jaký typ služby se jedná.

Aby byl zajištěn provoz skupiny, je poskytovatel povinen stanovit organizační a provozní řád. V následujících krocích stručně shrnu nezbytné kroky a proces pro zřízení dětské skupiny.

5.1. Ujasnění si představ

Na základě potřeb rodičů a možností poskytovatele je potřeba si určit důležitá kritéria. S tím souvisí vypracovat si základní vizi provozních podmínek služby – jako je například: otevírací doba, hlídání dětí o svátcích a prázdninách, stravování, počet přijatých dětí, výše úhrady za službu a případné spolufinancování. Důležité je také stanovit si rozhodovací proces přijímání dětí, jejich odmítání, popřípadě jejich vyloučení. V provozním řádu také nesmí chybět práva a povinnosti poskytovatele, ale i zákonných zástupců.

Zásadní je mít určené vhodné prostory pro dětskou skupinu a mít vypracovaný navrhnutý časový harmonogram a termíny pro případné stavební úpravy. Vytipované prostory musí ze zákona č. 410/2005 Sb. o dětských skupinách nad 12 dětí splňovat určité požadavky. Doporučuje se také obrátit se na stavební úřad, na hygienickou stanici a na hasičský záchranný sbor ohledně potřebných stavebních úprav. Jakmile zmíněné orgány prostory schválí, je potřeba uzavřít pojistnou smlouvu o odpovědnosti za újmu (dsmpsv, 2022).

5.2. Umístění

Vzhledem k tomu, že skupina je určena pro děti vojáků a vojáků pracujících v prostějovských kasárnách, ideálním místem by byla budova v těsné blízkosti areálu kasáren. Nejvhodnějším místem pro prostory dětské skupiny se v současné době jeví nynější budova ubytovny pro vojáky z povolání. Ta se nachází těsně před vstupem do areálu kasáren, avšak nespadá do střeženého prostoru. Jedná se o samostatně stojící budovu na oploceném pozemku, kam se vstupuje brankou z ulice. Za budovou se nachází travnatá plocha s možností vybudování dětského hřiště s prolézačkami, houpačkami, pískovištěm a dřevěným hradem se skluzavkou.

5.3. Vybavení prostor

Aby byl zajištěn chod dětské skupiny, je potřeba pořídit do všech místností potřebné vybavení.

Navrhované místnosti jsou následující:

- Hlavní, denní, místnost – herna
- Místnost určená k odpočinku dětí
- Kuchyňský koutek
- Sociální zařízení pro děti i pro pečující personál
- Šatna pro děti i pečující personál
- Kancelář
- Sklad

Největší místnost v budově by byla denní místnost. Rozloha místnosti je přibližně 65 m², tím pádem odpovídá vyhlášce – dle vyhlášky musí být na jedno dítě 3 m². Tuto místnost je potřeba vybavit vhodným nábytkem potřebným k uschování a odkládání věcí, hračkami a pomůckami, které mají odpovídat potřebám, věku a počtu dětí.

Navrhovaný potřebný nábytek a ostatní vybavení: 1 velký koberec přes celou místnost, skříňky pro uschování různých výtvarných potřeb a výrobního materiálu, magnetická tabule nástěnná, nebo flip chart, stoly pro děti – 3 kusy a židle pro děti – 12 kusů. Pro pečující osoby 1 stůl pro dospělé osoby, společně se židlemi – 3 kusy.

Další místností je odpočívárna, která by byla vybavena dětskými lehátkami, popřípadě dětskými postýlkami, v počtu 12 kusů. K lehátkům je potřeba pořídit stejné množství lůžkovin – polštáře, příkrývky, povlečení a prostěradla v počtu 12 kusů, ideálně 24 kusů. Aby se během dne na lůžkoviny neprášilo, byl by zřízen úložný prostor pro ukládání lůžkovin a lehátek. Ale

vzhledem k tomu, že odpočívárna bude samostatná místnost, nejsou úložné prostory pro lehátka a lůžkoviny prioritou.

Dalším důležitým bodem je prostor určený ke stravování. Jednalo by se o malou kuchyňku vhodnou k ohřevu jídla a pití zařízenou mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí, nádobou na nápoje a dřezem na umývání nádobí, popřípadě myčkou a krytým nášlapným odpadkovým košem. Dále bude potřeba zajistit veškeré nádobí jako talíře, hrnky, příbory.

Denní strava bude přivážena externí firmou, která bude splňovat veškeré hygienické normy pro stravování malých dětí. Stravování pro dětské skupiny pro děti od 1–3 let se řídí vyhláškou č. 350/2021 Sb. Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Pro děti starší 3 let platí vyhláška o školním stravování č. 107/2005 Sb. Vybraná externí firma musí splňovat obě tyto normy, aby bylo pro všechny děti zajištěno celodenní stravování. Úhrada za stravování a náklady s tím spojené bude uvedena ve smlouvě s rodiči.

Samotné stravování by bylo v denní místnosti u stolečků, které přes den slouží jako pracovní stolky a kde má každé dítě své určené místo. Denní stravování se bude skládat z dopolední svačinky, oběda a odpolední svačinky. Po celou dobu pobytu ve skupině bude zajištěn pitný režim. Děti budou mít k dispozici nádobu s nápoji – přizpůsobené ročnímu období a aktuálnímu počasí – voda, šťáva, ovocné a bylinkové čaje.

V situaci, že by některé z dětí vyžadovalo zvláštní individuální stravování, kdy si tohle jídlo zajišťuje sám rodič, je potřeba, aby poskytovatel zabezpečil vhodné uchování a následný ohřev stravy. V tomto případě bude nutné vybavit místnost lednicí. Samostatný pokrm se ohřeje v mikrovlnné troubě (Pemová, Páček, 2013).

Hygienické zařízení taktéž podléhá normám, které stanoví vyhláška č. 350/2021 Sb. Pro naši dětskou skupinu bude hygienická místnost vybavena celkem 4 ks dětských záchodů a dvěma dětskými umyvadly. Pro menší děti bude k dispozici nočník. Sociální zařízení pro pečující osoby bude vybaveno 1 ks záchodu, jedním umyvadlem, jedním sprchovým boxem a jedním košem na hygienické prostředky. Obě hygienické místnosti musí být vybaveny toaletním papírem a mýdlem v dávkovači. Též musí být zajištěna možnost vysušení si rukou ručníkem.

Dalšími nezbytnými místnostmi jsou šatna a z praktických důvodů i sklad. Šatna bude vybavena odpovídajícím šatním nábytkem na vhodné odložení věcí dětí a pečujících osob – věšáky, popřípadě boxy. Ve skladu bude 1 ks skříň na uschování dek, polštářů a lůžkovin a regál, nebo skříň 1 ks na skladování potřeb pro úklid – mop, kbelík, hadr, čisticí prostředky.

Nezbytnou součástí každého zařízení pro práci s dětmi je i lékárnička, která bude uložena v denní místnosti mimo dosah dětí. Součástí je i kniha úrazů, která bude uložena ve stole vedoucí učitelky. Vedoucí učitelka bude mít na starosti evidenci všech úrazů, ke kterým došlo během dne při činnostech v DS popřípadě na akcích, které DS organizovala. Evidence musí být provedena nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se o úrazu dozví.

5.4. Provozní podmínky služby

Poskytovatel v dětské skupině musí zajistit výchovnou péči v oblasti hygieny, ochranu zdraví a bezpečí. Dále by se poskytovatel měl zaměřit na to, aby byly děti dostatečně na čerstvém vzduchu a dostatek spánku. Na rozdíl od mateřské školy, zákon nestanoví obsah běžného programu v dětských skupinách. Přesto však není příprava vzdělávacího plánu jednoduchá a je potřeba se jí dostatečně věnovat.

Aby se dětská skupina nestala výhradně místem pro neorganizované hlídání dětí, když jsou rodiče v zaměstnání, zřizovatel by měl přijmout kvalifikované pečující osoby a starat se o organizaci práce. Zejména, pokud budou dětskou skupinu navštěvovat děti předškolního věku, které musí splňovat vývojové schopnosti na motorické, kognitivní, řečové, emocionální a sociální úrovni vývoje. Tyto dovednosti a schopnosti se mohou výrazně lišit dítě od dítěte.

5.5. Pečující personál

Aby byl zajištěn chod dětské skupiny, je potřeba přijmout minimálně dva zaměstnance s požadovaným vzděláním. Ideálním počtem zaměstnanců by byl 3 zaměstnanci, jelikož se mohou přijmout i mladší děti do dvou let. Pro 6 dětí ve skupině je potřeba 1 pečující osoba, pro 12 dětí jsou potřeba 2 pečující osoby (zakonyprolidi, 2022).

Povinností zřizovatele při plánování počtu pečujících osob je zohlednit věk dětí, zvláště, pokud budou ve skupině děti do dvou let věku, dobu pobytu dětí ve skupině a také zdravotní stav dětí. Při výběrovém řízení poskytovatel zodpovídá u pečujících osob za jejich odbornou a zdravotní způsobilost, jejich trestní bezúhonnost a svéprávnost a dosažení věku minimálně 18 let (dsmpsv, 2022). Odbornou způsobilost specifikuje § 5 odstavec 4 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Může jím být široký okruh kvalifikací, například z oblasti

zdravotní, pedagogické, sociální a také profesí chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (zakonyprolidi, 2022).

Pečující osoby zodpovídají za svěřené děti pouze v případě, kdy jsou děti přítomny v zařízení. Důležitá je také vzájemná součinnost s rodiči dětí. Tím je možné předcházet případným problémům s dítětem. Hlavní zodpovědnost za děti, po duševní, tělesné a duchovní stránce, je na jejich rodičích, či zákonných zástupcích.

Vybrat správně pečující personál je velmi důležitou akcí a neměl by se podcenit. Důležité je také začít s výběrem personálu včas, protože se předpokládá, že to bude časově náročnější proces. Jakmile bude pečující personál vybrán, mohou se uzavřít pracovní smlouvy, popřípadě dohody o provedení práce.

5.6. Otevírací doba

Provozní doba dětské skupiny by měla být stanovena tak, aby pracující vojáci a vojákyně stihli předat své dítě pečující osobě a dostavit se na své pracoviště. Provozní doba tedy bude od 06:00 do 16:30 hodin. V pátek bude provozní doba zkrácená, a to do 14:00.

Pro rodiče bude platit, že si mohou zvolit, zda bude dítě navštěvovat dětskou skupinu pouze na půl dne – dopolední, nebo odpolední provoz, nebo, zda bude chodit na celodenní docházku.

Jestliže bude zájem ze strany rodičů, byla by dětská skupina otevřená i přes léto, přes letní prázdniny. V tomto období by bylo pouze dopředu nahlášené období pauzy, aby si i pečující osoby mohly vybrat dovolenou.

5.7. Vzdělávací plán

	Pondělí - čtvrtek
Hodiny od - do	Prováděná činnost
06:00 – 08:00	Příchod dětí do dětské skupiny, předávání pečující osobě, řízené nebo spontánní aktivity, volná hra.
08:00 – 08:30	Ranní kruh, přivítání, rozvoj komunikativních dovedností podle daného týdenního tématu, říkanky, básničky, písničky, pohybové aktivity.
08:30 – 09:00	Osobní hygiena, dopolední svačina.
09:00 – 11:30	Hlavní činnost – výchovně-vzdělávací, komunikační a sociálně vzdělávací činnosti, kulturní, pohybové a hudebně aktivizační činnosti.
11:30 – 12:00	Osobní hygiena, oběd, vyzvedávání dětí do 12:30.
12:00 – 14:00	Odpočinek dětí s pohádkou, spánek.
14:00 – 14:30	Osobní hygiena, odpolední svačina.
14:30 – 16:00	Zájmová tvořivá činnost, popřípadě pobyt venku.
16:00 – 16:30	Vyzvednutí dětí z dětské skupiny nejpozději do 16:20.

	Pátek
Hodiny od - do	Prováděná činnost
06:00 – 08:00	Příchod dětí do dětské skupiny, předávání pečující osobě, řízené nebo spontánní aktivity, volná hra.
08:00 – 08:30	Ranní kruh, přivítání, rozvoj komunikativních dovedností podle daného týdenního tématu, říkanky, básničky, písničky, pohybové aktivity.
08:30 – 09:00	Osobní hygiena, dopolední svačina.
09:00 – 11:30	Hlavní činnost – výchovně-vzdělávací, komunikační a sociálně vzdělávací činnosti, kulturní, pohybové a hudebně aktivizační činnosti. Shrnutí celého týdne a sebereflexe.
11:30 – 12:00	Osobní hygiena, oběd, vyzvedávání dětí do 12:30.
12:00 – 14:00	Klidový režim podle potřeb dětí, vyzvednutí dětí z dětské skupiny nejpozději do 13:50.

Jedním z hlavních cílů dětské skupiny Prostějov je zřídit skupinu s dobrým jménem a se zaměřením na vzdělávání a rozvoj osobnosti svěřeného dítěte. Z tohoto důvodu budou dětem nabízeny zájmové kroužky zaměřené na rozvoj osobnosti a vzdělávání. Dalším zájmovým kroužkem bude nabízen kroužek pro šikovné dětské ručičky. Děti budou mít možnost seznámit se s různorodými materiály a pomocí různých technik se s nimi naučí pracovat. V neposlední řadě bude nabízen přes externí firmu kroužek angličtiny.

Vzdělávací plán pro dětské skupiny se liší od vzdělávacího plánu pro mateřské školy. Je to z důvodu věku dětí, které mohou navštěvovat skupinu již od jednoho roku. Dětská skupina v Prostějově bude mít zpracovaný roční vzdělávací plán, který se bude dále dělit na měsíce, týdny a dny. Od tohoto plánu se budou odvíjet různé plánované akce k danému tématu. Vzhledem k tomu, že skupina bude pouze pro 12 dětí, je možné ke každému dítěti přistupovat individuálně a pracovat s ním dle jeho schopností a dovedností.

Součástí smlouvy mezi rodiči, nebo zákonnými zástupci a dětskou skupinou bude smlouva, společně s přílohou s plánem výchovy a péče a také s vnitřními pravidly skupiny. Tyto dokumenty také budou poskytnuty k nahlédnutí v prostorách dětské skupiny (zakonyprolidi, 2022, zákon č. 247/2014 Sb.).

Hlavním úkolem v dětské skupině je, aby dítě zvládlo odloučit se od rodiny a zapojit se v novém kolektivu. Díky individuálnímu přístupu je možné dítěti dopomoc cítit se dobře v novém prostředí a pokud se v dětské skupině bude dítě dobře cítit, budou spokojeni i rodiče. Tuhle vzájemnou souhrou se vytvoří dobré jméno skupiny.

5.8. Program

Jak již bylo zmíněno, i dětské skupiny mají svůj výukový vzdělávací program. V následující kapitole bych chtěla představit, jaký bude v dětské skupině vzdělávací program na celý rok. Vzdělávací program je potřeba přizpůsobit věku dětí, aby byl lehce pochopitelný a aby vše zvládly i mladší děti. A naopak, aby starší děti nenudil. Jde o lehké nastínění témat a jednoduchý přehled různých aktivit.

Náš školní vzdělávací program začne již první týden v září. Do skupiny nastoupí děti, které již mají zkušenosti z předchozích let, ale nastoupí i děti, které ještě nikdy v žádném centru, školce či skupině nebyly. Proto by celý měsíc září měl být zaměřen na téma „Vítáme vás v dětské skupině“.

5.8.1. Září – Víťáme vás v dětské skupině

Již od prvního dne nástupu do dětské skupiny se děti učí zvládat odloučení od rodičů, začlenění se do nového kolektivu a poznávat pravidla, která v dětské skupině panují. Je potřeba děti seznámit s novým prostředím, a to prožitím a ukázkou místností a povídáním si o nich, k čemu slouží. Také je potřeba získat informace o polohách různých předmětů s jejich popisem ve třídě a ostatních používaných místnostech.

Postupně si tak děti upevňují zásady správného chování a návyky ve skupině, jako například umět a znát své jméno, ale i jména ostatních dětí. Také umět poznat svoji značku, pod kterou si dítě najde a ukládá své věci.

V areálu dětské skupiny bude k dispozici oplocená zahrada s různými prolézačkami. Děti si tak osvojí pravidla pro pobyt venku. Jak na zahradě, tak i na procházce. Seznámí se s důvodem, proč nosit reflexní vestu a jak se mají chovat při pohybu na silnici a na ulici.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Vytvoření zdravých návyků	<ul style="list-style-type: none">- Naučit se samostatně oblékat, hygieně, stolování- Hudebně pohybové hry- Dechové cvičení pomocí větrníku a kuličky z krepového papíru- naučit se používat potřebné pomůcky a umět je uklidit zpět na místo
Získání citové samostatnosti Seznámení se s prostředím v DS	<ul style="list-style-type: none">- Rozhovor podle obrázků na téma „Co a kde najdu ve třídě?“.- Rozdělení si týdenních služeb (dle věku dětí)- Společné zakládání složek a sešitů podle vlastních značek- Říkanka „Dobrý den...“- Stavění ze stavebnic, hraní s hračkami ve třídě

Osvojení si dovednosti a rozvoj vztahu k druhým lidem (učitelky v DS, ostatní děti)	- Hry se jmény (pexeso, různé kartičky se značkami, vybarvování obrázků značek)
Poznávání pravidel vzájemného soužití	- Rozhovor o pravidlech ve třídě, v jídelně, během odpočinku, venku na hřišti nebo na procházce - Kreslení (vymalování) obrázků spojených s pravidly

Doplňující aktivity a programy:

Canisterapie

Divadelní představení (představení ve třídě DS).

Potřebné pomůcky:

Zalaminované obrázky značek a pravidel správného chování, pexeso, krepeový papír, větrník, archy papíru, čtvrtky, omalovánky pro mladší děti, pracovní listy pro předškoláky, pastelky, barvy, štětce, nůžky, lepidla, stavebnice a hračky ve třídě, notebook, noty.

Klíčové kompetence:

Děti si spoluvytváří pravidla vzájemného soužití mezi sebou, chápou smysl pravidel a rozumí jim.

Zvládají se domluvit gesty a slovy, umí rozlišit symboly a zvládnou porozumět jejich funkci i významu

Dokáží jednat podle pokynů

Aktivně si všímají, co se kolem nich děje, snaží se porozumět jevům, které vidí kolem sebe

5.8.2. Říjen – Podzim – sklízení plodů podzimu

Následující měsíc bude zaměřen již klasicky na roční období – podzim, říjen, a s tím spojené podzimní zvyky a tradice, poznávání podzimní přírody. Pro vnitřní výtvarné aktivity budou hojně využívány přírodní produkty nasbírané během procházek po okolí, například barevné

listí, kaštiny, žaludy a jiné plody podzimu. Při pobytu venku je možné využít přilehlou zahrádku s prolézačkami a na procházkách povídání o podzimní přírodě, co se děje na podzim s rostlinami, stromy a zvířaty. Za příznivého počasí si děti mohou donést vlastní draky a mohou si na louce pouštět draky.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj jemné motoriky v oblasti pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvička s míči různých velikostí - Hudebně pohybové hry
Rozvoj řečových schopností	<ul style="list-style-type: none"> - Naučení se různých básniček a písniček na téma podzim - Pískání jako vítr (motorika mluvidel) - Povídání si o přírodě na podzim
Upevňování samostatnosti rozvoj motoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní listy na téma ovoce a podzim - Výtvarné činnosti na dané téma - Modelování ovoce z plastelíny
Vytváření kladných postojů k druhému	<ul style="list-style-type: none"> - Stavění stavebnice ve skupince - Poznávání a ochutnávání ovoce a zeleniny podle smyslů – hmat, čich, chuť - Rozhovor na téma ovoce, zeleniny a podzimní příroda

Doplňující aktivity a programy:

Od měsíce října bude pro přihlášené děti každé pondělí kurz angličtiny.

Divadelní představení (představení ve třídě DS).

Krátký výlet autobusem do blízkého sadu.

Potřebné pomůcky:

Pracovní listy, zalamované obrázky různého ovoce a zeleniny, pastelky, barvy, štětce, archy papíru, míče, plastelína, podložky, tužky, lepidla, nůžky, různé ovoce, nasbírané barevné listí, barevné papíry, notebook, noty

Klíčové kompetence:

Děti si dostanou po povědomí podzimní přírodu, tradice a zvyky. Dále také význam životního prostředí.

Zvládají se naučit krátké texty básniček a písniček s podzimní tematikou

Dokáží poznat ovoce pomocí smyslů – hmat, čich, chuť

Během vzájemných rozhovorů zvládají respektovat názor ostatních, neskáčí si do řeči, umí vyslechnout ostatní děti

5.7.3. Listopad – „Já a domov, kde bydlím“

Měsíc listopad bude tématem rodiny, domova a okolí. Děti by si měly být vědomé toho, že jsme lidé, ale přesto jsme každý trochu jiný. Společnými hrami a aktivitami děti pozorují vzájemné rozlišnosti. Vnitřní aktivity budou zaměřené na vzájemné pozorování, malování a jinou tvorbu. Venkovní aktivity budou v pozorování okolí, života dospělých a návštěva nedalekého vlakového nádraží – tohle místo je určené schválně kvůli vysokému pohybu lidí. Také je zde mnoho různých domů. Každý dům je jiný a každý je postaven za jiným účelem. K pozorování vybízí i měnící se příroda, která se připravuje na zimní spánek.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none">- Pohybové hry na tělo- Hry s míčem- Hudebně pohybová hra „Hlava, ramena, kolena, palce, ...- Nacvičování s míči – nahoře, dole, vpravo, vlevo, vpředu, vzadu)
Osvojení si přirozených poznatků	<ul style="list-style-type: none">- Kresba postavy

Rozvoj řečových schopností	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní listy – lidské tělo a prostorová orientace, dokreslení domečku - Rozhovor o rodině, o cestě z domu do DS - Povídání si o lidech různých národností
Rozvoj vztahu dítěte k jiným lidem Rozvoj kooperativní schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Otiskování rukou a nohou na papír - Vzájemná stavba města z různých druhů stavebnic - Poslech pohádky „Boudo, budko“ a následné povídání o pohádce - Společná kresba „město“
Seznámení se s prostředím a místem, kde dítě žije Rozvoj úcty k druhým lidem a životu	<ul style="list-style-type: none"> - Návštěva vlakového nádraží, pozorování lidí a budov a následné povídání si o nich - Ukázky různých obrázků obydlí a určení, pro koho slouží – lidé – zvířátka - Povídání si o různých lidech a národech

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Divadelní představení (představení ve třídě DS).

Návštěva solné jeskyně

Pouštění draků

Potřebné pomůcky:

Pracovní listy, zalaminované obrázky postav, lidí různých národností a různých obydlí, pastelky, barvy, štětce, archy papíru, míče, podložky, tužky, lepidla, nůžky, draci, barevné papíry, notebook, různé stavebnice pro stavbu města.

Klíčové kompetence:

Děti dokáží vyjádřit své pocity, sdělit své prožitky a umí respektovat druhé.

Umí se orientovat v prostředí, ve kterém se nachází a žijí v něm.

Umí využívat získaných zkušeností, zapojují svou představivost a fantazii.

Zvládají se vzájemně domlouvat při společných aktivitách a spolupracují.

5.7.4. Prosinec – „Mikuláš a Vánoce“

V prosinci se s dětmi budeme věnovat obdobím Vánoc, tradicemi a výrobou vánočních ozdob a různých dalších výtvorů s vánoční tematikou. Nebude chybět ani besídka pro rodiče a zákonné zástupce. Na besídku se děti naučí básničky a písničky. Za podpory rodičů, sponzorů a armády bude pro děti poslední dny před vánočními prázdninami malá vánoční nadílka. Nesmí chybět ani nazdobení vánočního stroměčku ozdobami, které si děti sami vyrobí. Pro děti budou připraveny různé překážkové dráhy, které je povedou ke vzájemné spolupráci starších dětí s mladšími. Během nacvičování na besídku pro rodiče budou opět starší děti pomáhat a spolupracovat s mladšími. Tím si zafixují, že je potřeba vzájemná spolupráce, aby bylo dosaženo kýženého cíle. Nebudou chybět ani tradice jako rozkrojení jablíčka, házení pantoflem a zdobení perníčků.

Během procházek a pobytu venku si z ovocného stromu utrhnou větvíčku, Barborku, a dají si ji do vázy. Děti budou poznávat zimní přírodu a v nedalekém lesíčku nazdobí pro zvířátka stromček s různými dobrůtkami pro ptáčky a malá zvířátka.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none">- Čertovská překážková dráha- Andělský taneček- Čertí hra na honěnou

<p>Osvojení si přirozených poznatků</p> <p>Rozvoj řečových schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nacvičení písniček a básniček na vánoční besídku – včetně pohybového ztvárnění - Barborka – větvička z ovocného stromu – povídání si o tradici - Povídání si o Mikuláši, andělovi a čertovi – diskuze o charakteristice postav - Omalovánky čerta a Mikuláše - Povídání si o Ježíškovi a tradicích Vánoc
<p>Rozvoj dramatických, hudebních a kulturních dovedností</p> <p>Rozvoj umění kultivovaného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Příprava na vánoční besídku za pomoci hudebních nástrojů - Příprava na besídku pomoci pohybového projevu - Příprava na besídku – osvojit si projev i před cizími lidmi – rodiče
<p>Upevňování samostatnosti rozvoj jemné motoriky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní listy na téma Mikuláš, Vánoce - Výroba vánočních ozdob na stromeček - Výroba ozdob na stromeček pro zvířátka - Andílek popleta – hra s hračkami z různých materiálů – děti je mají roztřídit - Zdobení perníčků jedlými fixami

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Divadelní vánoční představení (představení ve třídě DS).

Zdobení stromečků pro zvířátka – jablíčka, oříšky, kukuřice

Návštěva Mikuláše a anděla v DS

Vánoční besídka nejen pro rodiče a zákonné zástupce

Potřebné pomůcky:

Překážky – tunel, lavičky, židle, míče, obruče. Pracovní listy, zalaminované obrázky Mikuláše, čerta a anděla, pastelky, barvy, štětce, archy papíru, tužky, lepidla, krepový papír, nůžky, barevné papíry, notebook, hračky na třídění podle materiálu.

Klíčové kompetence:

Děti si osvojí základní vědomosti o vánočních zvycích a tradicích.

Dokáží se radovat z příjemných zážitků, vzájemně spolupracují při výrobě vánočních ozdob

Umí si všimnout, když si někdo druhý něco přeje nebo potřebuje.

Zvládnou si zapamatovat krátký text básniček a písniček, včetně hudebně pohybového programu, který si nacvičily pro rodiče na vánoční besídku.

Dokáží mluvit o svých přáních.

Během výtvarných a tvořivých činností si rozvíjí představivost a fantazii.

Dokáží rozlišit a vnímat pomocí smyslů – chutě, vůně, tvary, zvuky, pohmatem.

5.7.5. Leden - „Přišla paní Zima“

V lednu se s dětmi budeme věnovat ročnímu období – zimě. Počátkem měsíce napřed přivítáme Tři krále a s dětmi si vysvětlíme, jak ještě souvisejí s Vánocemi. Následně se již budeme věnovat zimě a objevovat její krásy. Pro děti, které by měly v novém školním roce nastoupit na povinnou školní docházku, bude připraven kurz – Předškoláček. Pro tento kurz bude DS navštěvovat externí paní učitelka (domluvená asistentka pedagoga) a bude s dětmi pracovat samostatně, aby byly připraveny na plnění úkolů ve škole.

Venkovní aktivity budou o poznávání zimní přírody. Pokud napadne sníh, budou si děti moci postavit sněhuláka na zahrádce v areálu.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry s různými dostupnými pomůckami - Překážková dráha imitující sjezd na lyžích - Zimní písničky a básničky
Osvojení pozornosti Rozvoj představivosti a dramatických dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - Presentace u počítače – popisují, co je na obrázku (zimní sporty) - Hra na horolezce – jak se správně obléct - Vědecké pokusy s ledem a sněhem (venku na zahrádce i ve třídě)
Upevňování jemné a hrubé motoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Vypichování pomocí špendlíků různé tvary - Pracovní listy na téma tvary, zimní sporty, zimní oblečení - Vystřihování sněhových vloček - Malování sněhuláka pomocí prstových barev
Komunikativní schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Povídání si o různých tvarech - Rozhovor o zimních sportech - Povídání si o správném oblékání se v zimě - Rytmizace slova – vytleskávání podle slabik, určování počátečního písmene

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Divadelní vánoční představení (představení ve třídě DS).

V případě sněhové nadílky bobování na blízkém malém kopečku

Muzikoterapie

Potřebné pomůcky:

Překážky – tunel, lavičky, židle, míče, obruče, pracovní listy, zalaminované obrázky představující sportovce, tvary a různé zimní oblečení, prstové barvy, špendlíky a podložky na vypichování, pastelky, barvy, štětce, archy papíru, tužky, lepidla, krepový papír, nůžky, barevné papíry, notebook, prezentace na PC, led, sníh, boby a sáně.

Klíčové kompetence:

Chce rozumět jevům a dějům které vidí kolem sebe.

Umí si všimnout, na základě rozdílu teplot, jak se sníh - led mění ve vodu.

Umí určit počáteční písmeno ve slově a slovo následně vytleskat podle slabik.

Zvládnou si zapamatovat krátký text básniček a písniček.

Během výtvarných a tvořivých činností si rozvíjí představivost a fantazii.

Dokáží rozlišit různé tvary a tyto tvary umí pojmenovat.

5.7.6. Únor- „Zimní sporty, lidské tělo“

Pro měsíc únor je typické zimní chladné počasí. S dětmi se budeme věnovat zimní přírodě a životu v ní. Se zimou souvisí i typické zimní sporty. Pro děti budou připraveny různé pohybové hry, pracovní listy a obrázky, na kterých budou vyobrazeny různé zimní sporty. Děti se seznámí s různými druhy sportů, budou je umět popsat a napodobovat je. A jak se říká: Ve zdravém těle, zdravý duch. – dalším tématem pro měsíc únor bude lidské tělo. Opět budou pro děti připraveny různé pohybové hry, omalovánky, pracovní listy a různé tvoření.

Pobyt venku bude o pozorování zimní přírody a živočichů a půjdeme nasypat do krmítek ptáčkům zrní. Pokud bude sněhová nadílka, děti budou moci ze sněhu postavit sněhuláka nebo různé jiné výtvořky.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	- Různé pohybové hry venku na zahrádce i vevnitř

	<ul style="list-style-type: none"> - Zimní básničky a písničky doprovázené rytmizací a orffovými nástroji - Rozcvička Ve zdravém těle, zdravý duch
Upevňování jemné a hrubé motoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Tvorba z ruliček od toaletního papíru – krmítko pro ptáčky - Pracovní listy zimní sporty a lidské tělo - Výroba sněhových koulí z odpadového papíru - Výtvarné činnosti - Na šablonu obličejů dolepení smyslových orgánů – oči, uši, nos, ústa
Rozvoj pozornosti, paměti a představivosti	<ul style="list-style-type: none"> - Povídání si o vlastních zážitcích ze zimního radování - Četba z knihy – Josef Lada - Zkoumání otisků prstů vytvořených pomocí prstových barev
Vytváření o podvědomí o přírodním a kulturním prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Kreslení obrázků do sněhové pokrývky - Scénka – u lékaře – následná diskuze o lidském zdraví - Společná činnost ve dvojicích – stopy zvířat ve sněhu – otisky na arch papíru z různých druhů materiálů - Puzzle chlapec a dívka

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Divadelní představení v DS

Solná jeskyně

Program Ekocentrum IRIS – třídění odpadů, recyklace

Potřebné pomůcky:

Notebook, kniha Josef Lada, archy papírů, prstové barvy, nůžky, lepidla, barevné papíry, pastelky, barvy, štětce, pracovní listy, zalaminované tematické obrázky, orffovy hudební nástroje, puzzle, ruličky od toaletního papíru.

Klíčové kompetence:

Umí sdělovat své zážitky – mluvený projev

Dokáže řešit samostatně problémy, na které stačí – opakující se problémy nebo situace se snaží opakováním řešit

Dokáže pojmenovat a vyhledat různé pojmy na lidském těle

Umí pozorovat, objevuje nové věci, zkoumá

5.7.7. Březen – „Barevný svět, doprava“

Protože se zima již chýlí ke konci a příroda se pomaloučku začíná probouzet, na měsíc březen bude téma barvy. Děti se naučí pojmenovávat barvy a rozlišovat jejich různé odstíny. Budou ně připravené různé výtvarné aktivity plné míchání barev a všeho barevného. Naučí se nové básničky a písničky a zahrají si různé pohybové hry. Z vytvořených barevných obrázků vytvoříme kulisy pro nadcházející masopustní karneval, který se uskuteční koncem měsíce ve třídě DS v dopoledních hodinách.

Venkovní aktivity budou o pozorování probouzející se přírody a zaměříme se na sluníčko, které na nás každý den vykoukne o minutu dříve.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none">- Pohybové hry na téma barvy (Čáp ztratil čepičku, ...)- Hry dětí ve skupinkách

	<ul style="list-style-type: none"> - Pinkání s barevnými nafukovacími balonky - Nové básničky a písničky s hudebně-pohybovým doprovodem
<p>Rozvoj tvořivosti</p> <p>Rozvoj hrubé a jemné motoriky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní listy barvy a doprava - Barevné výtvarné činnosti – míchání barev (úplná změna barvy, změnění odstínu barvy) - Výzdoba třídy – masopustní řetěz - Přiřazování obrázků ovoce ke stromům, jejich pojmenování a poznání barev včetně odstínů - Výrobení škrabošek na karneval
Seznamování a rozvoj kulturních dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení pohádky Červená Karkulka a následná diskuze - Návštěva divadelního představení v městském divadle Prostějov - Povídání si o představení - Zsvětit děti do problematiky v dopravě – barvy na semaforu
Rozvoj kooperativních dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - Třídění stavebnice podle barev ve skupinkách - Vyhledávání určených obrázků z reklamních letáků a časopisů ve dvojicích

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Karneval pro děti

Návštěva knihovny

Pomůcky:

Nafukovací balonky, hudební nástroje, pracovní listy na téma barvy a doprava, vodové barvy, temperové barvy, prstové barvy, štětce, papíry, barevné papíry, krepový papír, nůžky, lepidla, pastelky, voskovky, časopisy, reklamní letáky, klobouková guma, tvrdý papír, kniha, stavebnice, zalaminované obrázky barvy a doprava.

Klíčové kompetence:

Všímá si aktivně, co se kolem něj děje.

Dokáže využívat základní vědomosti o kultuře a světě kolem něj.

Umí sledovat a popsat proměny v přírodě.

Dokáže samostatně řešit některé situace

Zvládne pozorovat a vyhodnotit dopravní situaci

Dokáže určit barvy v okolí, včetně různých odstínů

5.7.8. Duben – „Jaro už tlučká na dveře“

V měsíci dubnu je jaro již v plném proudu, vše kolem se začíná zelenat a kvést. Pro děti bude připravený program v jarní náladě, jako například celotýdenní soutěžní plán, který bude zakončen pomyslným odemykáním jarní brány. Bude se hodně tvořit z barevného papíru a různých přírodních materiálů. Pokud budou Velikonoce vycházet na duben, budeme s dětmi vyrábět různé velikonoční ozdoby a stojany na vajíčka. Budeme i malovat samotná vajíčka.

Venkovní aktivity budou o pozorování změn jarní přírody, jak roste nová tráva a kvetou první jarní kytíčky. Budeme si povídat p ročních obdobích, jaké počasí se k nim vztahuje. Nebude ani chybět návštěva botanické zahrady v Prostějově, komentovaná pracovníkem botanické zahrady.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické a fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none">- Různé pohybové hry s míči a dalšími cvičebními pomůckami- Překážková dráha- Hudebně pohybové hry

Rozvoj přirozené vnímavosti	<ul style="list-style-type: none"> - Řazení obrázků dle posloupnosti – různé obrázky a motivy - Společné povídání si o jaru a následná diskuze - Podle různých obrázků vyobrazujících počasí tohle počasí pojmenovat a zařadit do ročního období - Sluchové pexeso - Velikonoční povídání o tradicích, následná diskuze
Rozvoj hrubé a jemné motoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní listy – jaro, Velikonoce, hospodářská zvířata, počasí - Výroba jarních ozdob z různých materiálů, malování jarní přírody - Výroba velikonočních ozdob - Výroba pomyslného klíče k odemknutí brány k jaru
Rozvoj komunikativních dovedností a celkového mluveného projevu	<ul style="list-style-type: none"> - Vytleskávání podle slabik - Určování prvního písmene ve slově - Spočítání slabik a písmen v určeném slově - Společné prohlížení obrázků s různými hospodářskými zvířaty, pojmenování druhu, přiřazování k sobě – koza, kozel, kůzle, ... - Různá říkadla, básničky, písničky na téma Velikonoce a jaro

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Návštěva botanické zahrady

Cannisterapie

Pomůcky:

Míče, padák, balanční kameny, hudební orffovy nástroje, zalaminované obrázky pro učení řazení posloupnosti, zalaminované obrázky počasí, zalaminované obrázky hospodářských zvířat, sluchové pexeso, kniha Roční období – J. Lada, pracovní listy, archy papíru, barevné papíry, nůžky, lepidlo, barvy, štětce, ruličky od toaletního papíru, pastelky, šablona klíče.

Klíčové kompetence:

Dokáže určit počasí a zařadit jej podle ročního období.

Dokáže pojmenovat a seřadit zvířátka, která k sobě patří.

Umí určovat slabiky ve slovech, vytleskat je a určit počáteční písmeno.

Zvládne jednoduchou číselnou řadu.

Umí využít dosavadních zkušeností, vyhledává různé možnosti a varianty.

5.7.9. Květen – „Máme rádi zvířátka“

Měsíc květen bude zvířecí měsíc. S dětmi se zaměříme na zvířátka všeho druhu – od těch domácích, se kterými se setkáváme denně, až po ta cizokrajná. Děti se budou učit nové básničky a písničky o zvířátkách, díky kterým se naučí, jaká zvířátka rozeznáváme – domácí zvířátka, jak je poznáme a kde je chováme. Stejně tak budou poznávat i ta cizokrajná zvířátka. Nebude chybět prezentace na počítači a ukázky obrázků z různých časopisů. K tvorbě budou k dispozici různé přírodní materiály. Pro pohybové hry budou vybrány takové, kde budou děti napodobovat zvířecí chůzi. S pomocí Ekocentra Iris se děti seznámí se želvičkami, strašilkami a dalšími zvířátky, které má centrum k dispozici. A protože v měsíci květnu se slaví den matek, vyrobí si děti pro maminky přáníčka z lásky.

Venkovní aktivity budou navrženy tak, aby děti mohly pozorovat zvířátka ve volné přírodě. Jedno celé dopoledne bude věnováno procházce do širšího okolí DS jejíž účelem bude rozpoznávat život na poli, na louce i v lese. V blízkém lesíčku si děti pro zvířátka vyrobí jejich domečky za pomoci mechu, klacíků, lístečků, šišek a dalšího nalezeného přírodního materiálu.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
<p>Osvojení si poznatků o pohybových schopnostech</p> <p>Rozvoj přirozeného citového vztahu ke zvířátkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Různé pohybové hry s napodobováním zvířecí chůze - Rozcvička napodobující zvířecí pohyb - Prohlížení různých knih a časopisů a vyhledávání zvířat
<p>Rozvoj úcty ve vztahu k živé a neživé přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diskuze o rozdílech živé a neživé přírody - Prezentace na počítači o životním prostředí - Četba povídek o zvířátkách v přírodě - Výtvarná kooperativní činnost – vytvoření lesního světa na velký arch papíru
<p>Rozvoj komunikativních dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Povídání si s dětmi o zvířátkách, jaké mají doma - Řídky, básničky, písničky – doprovod na hudební nástroje, vytleskávání, napodobování zvířecích zvuků - Diskuze o zvířátkách z různých koutů světa se zalaminovanými obrázky
<p>Rozvoj hrubé a jemné motoriky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Modelování zvířátek z modelíny - Výtvarné činnosti – malování zvířátek, domov, kde zvířátka bydlí - Pracovní listy se zvířecí tematikou - Výroba přáníčka pro maminku ke svátku matek

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Divadelní představení v DS

Dopolední návštěva Ekocentra Iris Prostějov

Cannisterapie

Pomůcky:

Míče, padák, balanční kameny, zalaminované obrázky zvířat a prostředí, ve kterém žijí, pracovní listy, modelína, archy papíru, barevné papíry, nůžky, lepidlo, barvy, štětce, špejle, pastelky, peříčka, klacíky, mech, počítač, listí.

Klíčové kompetence:

Umí rozeznat domácí zvíře od zvířete žijícího v lese.

Umí pojmenovat nejen domácí zvířátka, určit samce, samici a mládě.

Umí využít dosavadních zkušeností, vyhledává různé možnosti a varianty.

Umí používat verbální i neverbální komunikaci.

Používá přirozené vrozené pocity – zvědavost, radost, zájem při provádění společných aktivitách.

Dokáží vzájemně spolupracovat a doplňovat se.

5.7.10. Červen – „Za chvílku budou prázdniny“

Měsíc červen bude o společných akcích a těšení se na prázdniny. S dětmi si zajedeme na celodenní výlet do Vyškova, kde děti navštíví zoopark. Akce bude plánovaná na začátek měsíce. Dále bude pro děti připraveno velké focení celé třídy, v případě zájmu i jednotlivců – skupinek. A nebude chybět ani předprázdninová párty pro rodiče s dětmi, kde budou pasování předškoláci na školáky.

Během pobytu v DS i při venkovních aktivitách budou děti společně opakovat vše, co se za celý rok naučily.

Děti si během roku vytvořily spoustu obrázků a výtvorů, které byly uloženy ve složkách. Tyto složky si ke konci školního roku odnesou domů na památku.

Dílčí vzdělávací cíle	Činnosti
Rozvoj psychické i fyzické schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Různé pohybové hry - Dechová cvičení – bublifuk, foukání do papírové kuličky - Prázdninová diskotéka
Rozvoj hrubé a jemné motoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Navlékání korálků - Pracovní listy – dokreslování, vybarvování, počítání, ... - Puzzle různých obtížností ve dvojicích - Malování křídami na zidku na zahrádce - Výtvarné činnosti
Rozvoj komunikativních schopností	<ul style="list-style-type: none"> - Převyprávění děje podle obrázků - Poznávání podle obrázků a povídání o hudebních nástrojích - Procvičování počtu slabik ve slově a určování prvního písmene - Četba z knihy a následná diskuze – porozumění textu - Diskuze na téma – Co mě čeká o prázdninách? Kam pojedu na prázdniny? - Nové básničky a písničky
Rozvoj soudržnosti s přírodou kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorování mraků na obloze - Určování květin na zahrádce a na procházce

Doplňující aktivity a programy:

Každé pondělí angličtina pro děti

Předškoláček pro předškolní děti

Loutkové divadlo v DS

Výlet

Pomůcky:

Míče, padák, balanční kameny, zalamované obrázky hudebních nástrojů, pracovní listy, puzzle, archy papíru, barevné papíry, nůžky, lepidlo, barvy, štětce, špejle, pastelky, korálky různých velikostí, nit na navlékání korálků, křídly, deky na ležení na zahrádce k pozorování, bublifuk, počítač.

Klíčové kompetence:

Naučí se základy pro práci s informacemi – převyprávění podle obrázků.

Dokáží se vzájemně doplňovat a spolupracovat ve skupinkách.

Vytvoří si pozitivní vztah k hudbě, četbě, přírodě.

Zvládne odloučení od rodičů na výletě.

Rozvíjí svou fantazii pozorováním objektů na obloze.

6. Závěr

Ve svém bakalářském projektu jsem se zabývala zřízením dětské skupiny pro vojáky z prostějovských kasáren, abych tím vyplnila prázdné místo pro umístění dětí v nejbližším místě jejich pracoviště. Cílem mé práce bylo představit alternativu mateřské školy v podání dětské skupiny, která plnohodnotně nahrazuje jeden ze způsobů výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

V teoretické části jsem stručně představila historický vývoj předškolního vzdělávání až po nejrůznější formy předškolního vzdělávání dnešní doby. Se zvyšujícím se nedostatkem volných míst v mateřských školách a postupným rušením jeslí se dostalo mnoho rodičů do těžké situace, kdy museli řešit, kam umístit dítě po dobu jejich pracovní doby v zaměstnání. Právě proto vzniklo zařízení dětské skupiny, aby nedostatek volných míst v dětských školách pomohlo vyřešit. Tímto problémem se zabývám ve druhé kapitole. Ve třetí kapitole jsem se věnovala vzdělávacímu programu od jeho počátků, až po dnešní koncepty upravené legislativami a různými výchovně vzdělávacími programy. Tyto programy vychází z cílů popsané v Bílé knize a Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. V následující, čtvrté, kapitole porovnávám legislativní upevnění dětské skupiny a mateřské školy. Markantní rozdíly je možno postřehnout obzvláště v dětských skupinách do 12 dětí. Dětské skupiny na rozdíl od mateřských škol mají možnost pracovat podle svého zvoleného plánu výchovy. Také nemusí splňovat přísná kritéria na prostory. V záznamech Ministerstva práce a sociálních věcí je možné shlédnout, že mnozí zaměstnavatelé a jiné organizace využívají možnosti zřídit si pro své zaměstnance dětskou skupinu. Například je zde zmíněná Dětská skupina MO v posádce Hranice, kterou jsem osobně navštívila, abych se seznámila s jejím provozem.

V praktické části jsem se věnovala již samotnému projektu. Od počátku výběru vhodného místa, přes výběr personálu, až po představení orientovaného modelu samotné práce s dětmi během dne v dětské skupině. Tento model měl změnit pohled na výchovu a vzdělávání. Měl rodičům a případným dalším uchazečům o zřízení dětské skupiny ukázat, že je možné dítě vzdělávat i v jiné instituci než v mateřské škole.

Silnými stránkami zřízení dětské skupiny jsou bezpochyby její základní služby – a to zajištění poskytnutí péče o předškolní děti a tím tak pomoci rodičům skloubit jejich pracovní a rodinný život. Další silnou stránkou je jistě nízká věková hranice přijímaných dětí. Mladší děti vyžadují více péče a individuální přístup k jejich specifickým potřebám. S počtem do 12 dětí je

naše dětská skupina dostatečně plnohodnotně přizpůsobená poskytnout rodičům i dětem stejné služby, jako mateřská škola.

Jako slabou stránku považuji nevědomost rodičů o alternativě mateřských škol formou dětských skupin.

Dětská skupina představuje vedle mateřské školy jedinou instituci, která má přesně stanovená pravidla uspořádání zákonem. Ráda bych, aby má práce pomohla ostatním k dosažení hodnotnější představy o chodu dětských skupin a stala se podnětem pro další podrobnější studování.

Seznam použité literatury

- DOKOUPILOVÁ, I., HANÁKOVÁ, A., KUNHARTOVÁ, M., POTMĚŠIL, M., RŮŽIČKOVÁ, V., KROUPOVÁ, K., URBANOVSKÁ, E., ZEDKOVÁ, V., 2015. *Speciálněpedagogická intervence u dětí v raném věku*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4432-1.
- DOSTÁL, Antonín a Eva OPRAVILOVÁ. *Úvod do předškolní pedagogiky*. 1985. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985.
- KERN, H., aj., 2006. *Přehled psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál. ISBN 80-7367-121-2.
- KOLLÁRIKOVÁ, Zuzana a Branislav PUPALA. *Předškolní a primární pedagogika = Předškolná a elementárna pedagogika*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-585-7.
- KOMENSKÝ, Jan Amos, 2007. *Obecná porada o nápravě věcí lidských*. Solition.cz. 309 s. ISBN 978-80-239-8919-9.
- KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 193 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4715-681.
- KŘÍŽKOVÁ, Alena. *Práce a péče: proměny "rodičovské" v České republice a kontext rodinné politiky Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. Knižnice Sociologické aktuality. ISBN 978-80-86429-94-6.
- MATĚJČEK, Zdeněk. *Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte: normy vývoje a vývojové milníky z pohledu psychologa: základní duševní potřeby dítěte: dítě a lidský svět*. Praha: Grada Publishing, 2005. Pro rodiče. ISBN 80-247-0870-1.
- MARKSOVÁ-TOMINOVÁ, Michaela. *Rodina a práce: jak je sladit a nezbláznit se*. Praha: Portál, 2009. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-80-7367-615-5.
- OPRAVILOVÁ, E. *Předškolní vzdělávací instituce v ČR*. Průcha, J. (ed.). *Pedagogická encyklopedie*. s. 71-75 Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.
- OPRAVILOVÁ, E. *Pojetí, smysl a základní orientace v předškolní výchově*. Kolláriková, Z. Pupala, B. *Předškolní a primární pedagogika*. Praha: Portál, 2001. (s. 12 – 137) ISBN 80-7178-585-7.
- PEMOVÁ, Terezie a Radek PTÁČEK. *Soukromá a firemní školka od A do Z: jak založit a provozovat soukromé nebo firemní zařízení předškolní výchovy*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4699-9.
- PRŮCHA, Jan. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-7178-999-4.

PRŮCHA, Jan. *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009, 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2.

RÝDL, Karel. *Metoda Montessori pro naše dítě: inspirace pro rodiče a další zájemce*. Pardubice: FF Univerzity Pardubice, 2006. ISBN 80-7194-841-1.

SMOLÍKOVÁ, Kateřina. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. V Praze: Výzkumný ústav pedagogický, 2005. ISBN 80-239-5940-9.

SVOBODOVÁ, Eva. *Obsah a formy předškolního vzdělávání*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2007. ISBN 978-80-7040-940-4.

ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.

VÁGNEROVÁ, M., *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.

Internetové zdroje

Co je inkluze ve škole, 2016 [online]. *Co je inkluze*. Inkluzevpraxi [cit. 18. 8. 2020]. Dostupné z: <http://inkluzevpraxi.cz/apivb/co-je-inkluze>

Firemní školka – informace, 2020 [online]. *Vzdělávání*. Msmt [cit. 26. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/firemni-skolka-informace>

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2011–2020 [online]. Národní ústav pro vzdělávání. [cit. 18. 8. 2020]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-vseobecne-vzdelavani>

MPSV. 2016. Co jsou dětské skupiny: Základní informace pro rodiče. Dětské skupiny: Informační kampaň ministerstva práce a sociálních věcí [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.dsmpsv.cz/index.php/kcemu-slouzi-ds/> MPSV. 2016.

Evidence dětských skupin. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2017-12-15]. Dostupné z: <http://evidence.mpsv.cz/eEDS/index.php?search&okres=Litom%C4%9B%C5%99ic>

Školka, 2020 [online]. Waldorf-olomouc [cit. 18. 8. 2020]. Dostupné z: <http://www.waldorf-olomouc.cz/skolka.html>

Typy školek, 2020 [online]. Nejskolky [cit. 18. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.nejskolky.cz/typy-skolek/>

Vyhláška č. 410/2005 Sb. Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, 2022 [online]. Zakonyprolidi. [cit. 23.5.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-410>

Zákon č.274/2014 Sb., Zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, 2019 [online]. Zakonyprolidi. [cit. 12. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-247?text=d%C4%9Btsk%C3%A9+skupiny#cast1>

Zákon č. 372/2011 Sb., Zákon o zdravotních službách, 2019 [online]. Zakonyprolidi. [cit. 17. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>

Zákon č. 561/2004 Sb., Školský zákon, 2019 [online]. Zakonyprolidi. [cit. 18. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

ZORMANOVÁ, L., 2017 *Lesní mateřská škola* [online]. Clanky-rvp. [cit. 20. 8. 2020]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/21325/LESNI-MATERSKA-SKOLA.html/>